



PSYKISK VOLD MOT BARN - AVDEKKING OG SKADEVIRKNINGER

Turid R. – Fagansvarlig i Foreningen Mot Psykisk Vold

Kripos 14. november 2013

Vårt håp er at Kripos kan bli et ressurscenter innen psykisk mishandling av barn (og voksne), og at dere bidrar til at også psykisk mishandling blir sett på som alvorlig vold.

OVERSIKT



FORENINGEN MOT PSYKISK VOLD

1	OM FORENINGEN OG OM MEG SELV
2	PSYKISK VOLD MOT BARN
3	AVDEKKING
4	SKADEVIRKNINGER
5	OPPSUMMERING

OM FORENINGEN

- Utspring i Facebook-gruppen "Livet med og etter psykisk vold" startet i 2019, som per dags dato har 3900 medlemmer
- Foreningen Mot Psykisk Vold ble startet 6.april i år (2023)
- Per dags dato 310 betalende medlemmer
- Ett bedriftsmedlem

ORGANISERING:

- Leder: Elisabeth Hatlem
- Nestleder: Cecilie Andersen
- post@psykisk-vold.no
- Nasjonale grupper
 - Bl.a. Faggruppa som har kontakt med politikere, fagmiljøene og andre, og skriver hørings svar, innspill etc.
- Interessegrupper
 - For undergrupper av psykisk vold
- Fylkeslag på gang i hele landet





PSYKISK VOLD
MOT BARN

Vold i nære relasjoner i massemedia og hos politiet: toppen av toppen av isfjellet



- Partnerdrap
- Ekstrem fysisk vold
- Æresvold
- Fysisk vold
- Voldtekt
- **Trusler**
- Seksuell vold
- **Kontroll/overvåking**
- **Isolering**
- **Emosjonell vold**
- **Gaslighting/sykeliggjøring**
- **Nedbryting**
- **Skremmende atferd**
- **Latent vold** (frykt for ytterligere fysisk og/eller psykisk vold)
- **Foreldrefiendtliggjøring**
- **Systemvold (bruk av barnevern/rettsvesen etc)**
- **Materiell vold**
- **Økonomisk vold**
- «Mild» fysisk vold
- **Hverdagsvold**
- +++

For hver drepte kvinne finnes det 20 - 30 000 voldsutsatte (som ofte ikke får hjelp).
Satt på spissen oppfattes vi som mer troverdige/verdifulle som døde enn levende.

Dramatisk lite kunnskap om **psykisk vold** i hele samfunnet. Forskning viser at psykisk vold (spesielt i oppveksten) er mest skadelig.

Nesten ingen voldsutøvere dømmes/straffes.

Det er ca 500 000 kvinner og menn, og ca 120 000 barn som er utsatt for vold, mens det er færre enn 1400 som dømmes hvert år, langt færre enn 1% av de som utøver vold.

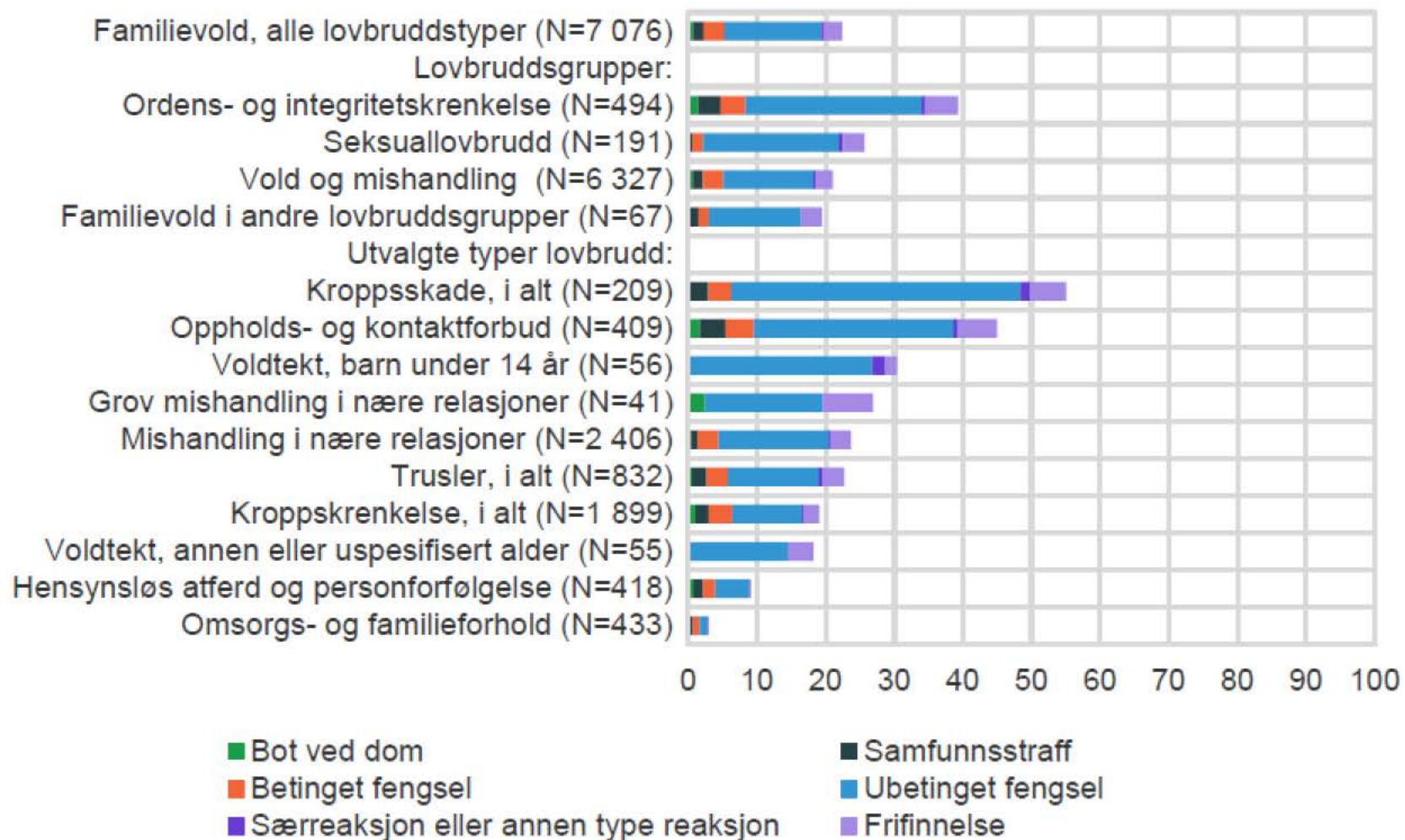
Vold må stoppes på andre måter enn via politiet (og mye tidligere enn i dag).



<https://www.nkvts.no/aktuelt/hoy-forekomst-av-vold-og-overgrep-i-norge/>

<https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/attachment/422695>

Figur 6.12 Familievold lovbrudd anmeldt i 2010 og avgjort i domstolene, etter utvalgte typer lovbrudd og type avgjørelse i 2010-2017. Prosent



Kilde: Straffesakskjeden 2010-2017, Statistisk sentralbyrå

HVA ER ALVORLIG VOLD?

- De som utsettes for både fysisk og psykisk vold sier selv at den psykiske volden er verst
- Forskning viser at psykisk vold mot barn gir flest livsvarige skader og helseplager
- Fysisk vold kan gi fysiske mén, mens psykisk vold kan gi utviklingskader, dvs. permanente endringer i hjernen
- **Psykisk vold tar fra deg menneskeverdet og selvfølelsen**, spesielt siden psykisk vold ikke fanges opp, ikke anerkjennes og fordi ansvaret for den utsattes plager ikke plasseres på rett sted: hos utøver. Dette fører til at man ikke oppsøker hjelp eller får feil (helse-) hjelp

Vold i barndommen påvirker
den fysiske helsen senere i livet.
Særlig ett funn overrasket
forskeren.

- Symptomene dekker hele kroppen, forteller Janne Rueness ved Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.



Rueness har sett på både fysisk og psykisk vold, seksuelle overgrep, omsorgssvikt og det å være vitne til vold. Hun undersøkte om det var forskjell mellom dem som hadde opplevd kun én form for vold og dem som hadde opplevd flere.

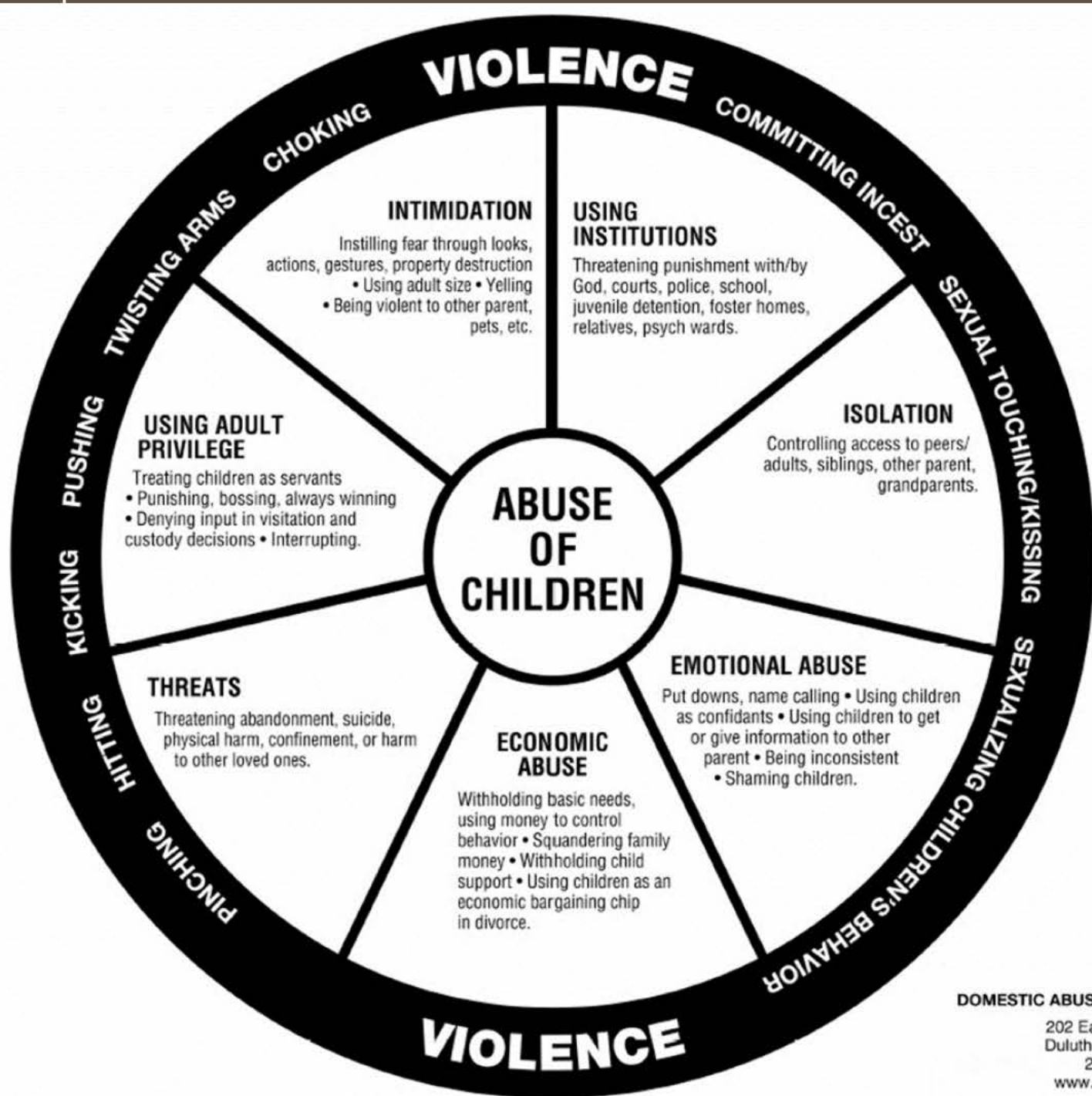
- Jo flere ulike typer vold man var utsatt for, desto flere fysiske helseplager hadde man i ettertid, konkluderer hun.

Forskeren påpeker at volden gjerne fører til psykiske vansker som traumer, depresjon, angst og posttraumatisk stress, som igjen kan bidra til fysiske helseplager.

Særlig én ting overrasket Rueness i forskningsarbeidet. De som hadde vært utsatt for psykisk vold, rapporterte om flere fysiske helseplager enn personene som hadde vært utsatt for fysisk vold.

Psykisk vold ble definert ved at man gjentatte ganger var blitt gjort narr av, ydmyket og/eller latterliggjort av en forelder/foresatt.

- Det var overraskende at psykisk vold viste seg å være såpass skadelig for den fysiske helsen. Konsekvensene er på linje med seksuell vold, sier Rueness.



PSYKISK VOLD MOT BARN

- All vold som ikke er fysisk vold
- Kan være svært subtil

DOMESTIC ABUSE INTERVENTION PROJECT

202 East Superior Street
Duluth, Minnesota 55802
218-722-2781
www.duluth-model.org

VÅR HYPOTESE

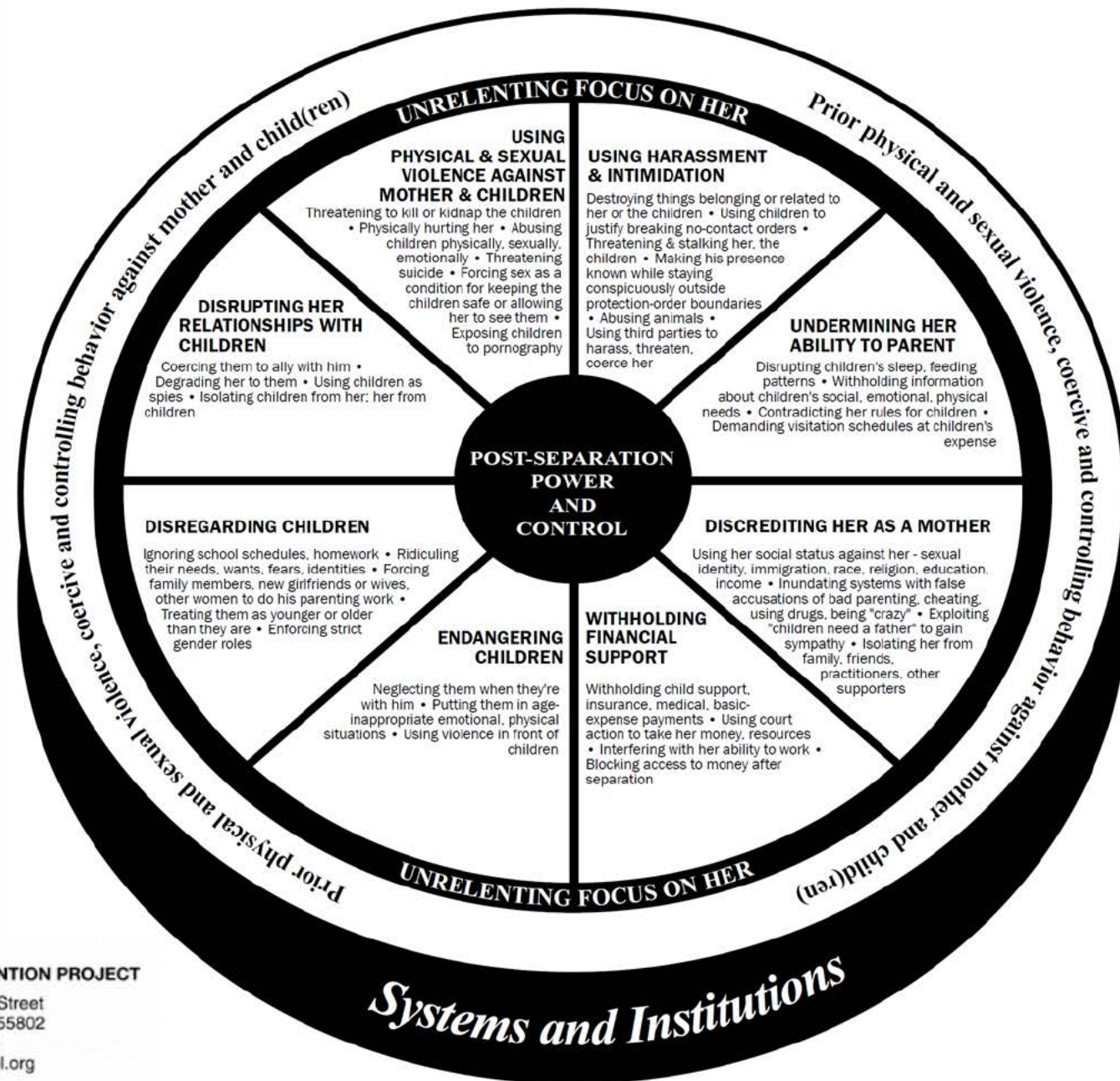
- **Om barn utsettes for psykisk vold, så er som regel også den ene forelderen utsatt for psykisk vold**
- Begrunnelse: det er ca. samme omfang av vold mot barn og vold mot voksne (Ca. 10% i følge forekomststudier).
- Voldsutøvere som har barn, utøver vold mot barna (også) for å ramme den utsatte forelderen

PSYKISK VOLD MOT BARN

- Fortsetter og intensiveres ofte etter samlivsbrudd mellom foreldrene
 - **Systemvold** (bruk av offentlige instanser til å fortsette å kontrollere partner)
 - **Foreldrefiendtliggjøring** (får barna til å vende seg mot den voldsutsatte forelder)

Post-Separation Power and Control Wheel

Mot den utsatte forelder



DOMESTIC ABUSE INTERVENTION PROJECT

202 East Superior Street
Duluth, Minnesota 55802
218-722-2781
www.duluth-model.org

AVDEKKING AV
PSYKISK VOLD
MOT BARN

AVDEKKING AV VOLD MOT DEN ENE FORELDEREN

- Barn kan ha vanskelig for å fortelle om psykisk vold
- Den utsatte forelderen/voksne utsatte kan også ha vansker med dette, men er sannsynligvis bedre i stand til å beskrive hendelser enn barna
- **Bør avdekking av psykisk vold mot barn også gå via den utsatte forelderen, og evt. andre slektninger, venner etc?**
- Men: De som er utsatt for psykisk vold er ofte ikke klar over det selv, at det er snakk om vold

– Psykisk vold dreper kjærlighet

Flere som blir utsatt for psykisk vold i parforholdet, vet ikke at det er vold de opplever. Den psykiske volden kan ta ulike former, men hva er det egentlig?



«Det er ikke gitt at den som utsettes for (psykisk) vold skjønner at det er vold, eller at den som utøver denne volden er klar over det.

– Vi som psykologer er jo opptatt av å formidle denne definisjonen ut til folk, sånn at de kan få et språk på det og skjønne noe av det som skjer i deres liv. Å gjøre vold til vold tror vi er veldig terapeutisk.

Vold vil ikke bare drepe kjærlighet over tid, men gjøre folk både **syke og ulykkelige** hvis de lever i det for lenge.»

«– Mishandling i parforhold er jo den største og viktigste grunnen til at voksne kvinner ønsker å dø og tar sitt eget liv.

Men den vanligste konsekvensen er at det fører til ødelagt kjærlighet, brudd i parforhold og skilsmisse.

– Det er ikke enkelt å bli behandlet slik over tid. Det blir man syk av, om ikke i psykologisk eller diagnostisk forstand, så skaper det ulykkelighet, avstand, sinne og usikkerhet.»

Ytringer

Voldelige menn, håpløse fedre?

Å vokse opp i en familie der far bruker vold mot mor, er skadelig for barn. Likevel har de fleste menn som søker hjelp for egen bruk av vold i familien, fast kontakt med barna sine, skriver Henning Mohaupt.



«Det kan se ut som om menn med voldsproblemer evaluerer sitt foreldreskap ut fra sine **intensjoner** og mindre ut fra sine handlinger når disse er skadelige for barnet.»

<https://psykologisk.no/2019/08/voldelige-menn-haplose-fedre/>

DEBATT

Send innlegg til debatt@dagbladet.no

■ VOLD

VOLDSUTØVERES INTELLIGENS ER UNDERVURDERT

Vi venter spent på om regjeringen vil lytte til oss som har personlig erfaring med psykisk vold. Vil politikerne endelig innse at de har feil fokus?, spør kronikkforfatterne.

■ KRONIKK

ELISABETH HATLEM
post@psyskisk-vold.noTURID B.
hjelpnagstoppevolden@gmail.com

Regjeringen bevilger 100 millioner ekstra til bekjempelse av vold, men for oss er dette et alfor lavt beløp, og det er helt feil at 85 av disse millionene skal gå til politiet.

Det er de færreste voldsutøvere som oppsøker politiet for å få hjelp, og det er helt feil å vente med å stoppe vold til den er blitt så alvorlig at politiet kobles inn.

Vi har sendt innspill til regjeringens opptrappingsplan mot vold i nære relasjoner, og venter spent på om regjeringen

vil lytte til oss som har personlig erfaring med psykisk vold. Vil politikerne endelig innse at de har feil fokus?

Når man leser nasjonale og lokale handlingsplaner mot vold og overgrep får man inntrykk av at fysisk og psykisk vold bare utøves i svake grupper i samfunnet. Dette på tross av at gjentatte forekomststudier viser at det er omtrent samme risiko for å være utsatt for vold i nære relasjoner, samme om du er fattig eller rik.

Ja visst er det en viss forskjell i risiko, men den er bare to til fire ganger høyere, og ikke 100 eller 1000, som man kan få inntrykk av.

AT VOLD RAMMER helt vanlige og ressurssterke mennesker er kunnskap ingen norsk regjering har tatt konsekvensene

av til nå, ei heller at det finnes flest voldsutøvere i disse gruppene, rett og slett fordi disse utgjør cirka 90 prosent av befolkningen.

Handlingsplaner og regleringsplattformer har fokus på innvandrere, fattige, rusmisbrukere, funksjonshemmede, psykisk syke, eldre, samer, seksuelle minoriteter etc.

At de fleste voldsutøvere har gjennomsnittlig eller høy intelligens er også et oversett faktum.

De foreslår også at det er mulig å slippe unna med volden om de bare lykkes i å franslå seg og en annen enn de er, ved å lyve og manipulere ansatte i barnevernet, familievernet, hos politiet, og i barnefordelingsaker.

Mange av våre medlemmer rapporterer om at de og barna ikke tas på alvor når de forteller om vold til disse instansene,

spesielt om de «bare» er utsatt for psykisk vold. Og ofte er det de ressurssterke som opplever å ikke bli tatt på alvor.

AT VOLDSUTØVERER ER INTELLIGENTE og dyktige på å manipulere, virker være ukjent for de som er lovpålagt å avdekke og stoppe vold. Lærer de ikke at kriminelle lyver heller enn å tilstå, også når de ikke ser ut som en typisk kriminell? Utøvere av psykisk vold kan franslå seg gode mennesker overfor alle andre enn den nærmeste familien.

Det er jo ikke tørt at Rikstilsynet sommeren 2022 kom med sterk kritikk av myndighetenes innsats innen bekjempelse av vold: Man står så å si på stedet hvil.

En forklaring på dette er at myndighetene ikke har tatt til seg essensen i anbefalingene til Kvinnevoldsutvalget i

2003: Man må ut av prosjekt- og handlingsplan-tankegang, og heller sørge for systemendringer. Man må tenke helt nytt.

KVINNEVOLDSUTVALGET VIET et eget delkapittel i «mønstret mot kunnskap, hvor de forklarte hvorfor både befolkning og myndigheter ikke vil ta til seg hele bredden av kunnskap om vold. Det handler bl.a. om at man ikke orker vite, og om at man gjerne vil tro at myndighetene gjør en god jobb.

Utværlig tydeliggjorde at konsekvensen av motstanden mot kunnskap bl.a. ville være at enkelte former for vold og enkelte grupper av voldsutøvere fikk for lite oppmerksomhet, og dermed mindre hjelp. Nå i 2023 kan vi trygt si at slik har det endt opp med å være, for psykisk vold, og for voldsutøvere fra hele vanlige og ressurssterke familier.

I 2020 SKREV PARTNERDRAPSUTVALGET om «uverdige» kriminaltetsutøvere som ikke passer inn i bildet man har av de som er utsatt for vold i nære relasjoner, og om utøvere som franslå som sympatiske og dermed «slipper unna».

EU's ekspertgruppe innen vold (GREVIO) har gjort en vurdering av norske myndigheters arbeid mot vold i nære relasjoner, og har påpekt at de som er utsatt for psykisk vold ikke har samme ressurs som de som er utsatt for fysisk vold.

I GJELDENDE HANDLINGSPLAN mot vold, skrevet av forrige regjering, finnes det ikke ett eneste tiltak rettet konkret mot psykisk vold, og ordet «ressurssterke» er ikke nevnt, som om ressurssterke ikke kan utsettes for vold.

Om det framlagte statsbudsjetter for 2024 skal leses som en indikasjon på

hvordan dagens regjering ser på bekjempelse av vold i nære relasjoner, så er det lite der som tyder på at de har less verken GREVIO sin rapport, eller NOU-ene fra Kvinnevolds-, Barnevolds- eller Partnerdrapsutvalget, godt nok.

VOLD MA AVDEKKE mye tidligere enn det som er vanlig i dag, med nye, aktive metoder, der de utsetter er, og lenge før det er aktuelt å oppsøke politiet. Politiet hjelper bare toppen av isjelliet, og langt mindre enn 1 prosent av alle lødtes utøvere av fysisk vold dommes.

Politi og påtalemyndigheten har en forsvinnende liten rolle i å bekjempe vold i nære relasjoner, og spesielt psykisk vold! Dette ble også påpekt av Kvinnevoldsutvalget i 2003: For å bekjempe vold må voldoftebe ut av justis- og inn i barne- og familiedepartementet.

VANLIGE MENNESKER: At vold rammer helt vanlige og ressurssterke mennesker, er kunnskap ingen norsk regjering har tatt konsekvensene av til nå, mener kronikkforfatterne. Illustrasjonsfoto: Opat Suvi / Shutterstock / NTB

«AT VOLDSUTØVERER ER INTELLIGENTE OG DYKTIGE PÅ Å MANIPULERE, VIRKER VÆRE UKJENT FOR DE SOM ER LOVPÅLAGT Å AVDEKKE OG STOPPE VOLD. LÆRER DE IKKE AT KRIMINELLE LYVER HELLER ENN Å TILSTÅ, OGSA NAR DE IKKE SER UT SOM EN TYPISK KRIMINELL?»

Heller ikke denne anbefalingen har regjeringen etter 2003 valgt å følge, og dermed er vi fortsatt der, at for regjering etter regjering så handler bekjempelse av vold om hva politiet kan gjøre.

POLITIET ER IKKE TIL STEDE i hverdagen til de utsatte, og kan ikke hjelpe dem. Det er imidlertid mange andre instanser (helse, oppvekst, velferd, arbeidsliv), og det er der både fysisk og psykisk vold kan forebygges, avdekkes og stoppes.

PSYKISK VOLD har store konsekvenser både for den enkelte og samfunnet, men til nå har regjeringene ikke hatt fokus på hvordan slik vold skal forebygges, avdekkes og stoppes, verken i de små gruppene eller i normalbefolkningen. Det er det på høy tid å gjøre noe med.

NOU 2003:31 Retten til et liv uten vold

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2003-31/id148994/>

3.3 Motstand mot kunnskap om vold mot kvinner

3.3.1 Et felt preget av motstand

Flere forhold tilsier at menns vold mot kvinner i nære relasjoner er et felt preget av motstand mot kunnskap. Et forhold som trekker i en slik retning er *mytedannelser på feltet*. Myten om den alkoholiserte, fattige eller psykopatiske voldsutøveren er bekvemme forestillinger som gjør det mulig for oss andre å slippe å forholde oss til vold mot kvinner og barn i nære relasjoner. En annen vanlig myte er at kvinnene blir slått fordi de fortjener det. Myten om at kvinner egentlig liker å bli voldtatt er en annen. Denne er særlig nærliggende når voldtekten skjer mellom nåværende eller tidligere samlivspartnere.

Videre har *terskelen for å iverksette kontrolltiltak rettet mot overgriper* vært langt høyere enn å iverksette tiltak overfor kvinner og barn – noe som innebærer omfattende kontroll av de utsattes liv, heller enn sanksjonering av utøver. I følge Leira har det på det samfunnsmessige plan vært *en sterkere tendens til identifikasjon med overgriper enn de voldsutsatte kvinnene*. Dette mener Leira er én av grunnene til at de voldsutsatte kvinnene har en tendens til å forsvinne fra vårt synsfelt.

Motstand kan også komme til uttrykk gjennom *manglende vilje til å gripe inn* der menn utsetter kvinner og barn for vold i nære relasjoner. *Sterk motvilje mot å se gir tilsvarende motvilje mot å gripe inn*, men det kan også forhindre at volden overhode blir identifisert – for eksempel som årsak til skade når kvinnen henvender seg til helsevesenet.

76 % AV VOLDSUTSATTE BARN LEVER I FAMILIER MED MIDDELS ELLER HØY INNTEKT

- En studie fra 2015 viser at det er ca 9 % av ungdommer i familier med middels og høy inntekt var utsatt for vold, mens det er ca 25 % av de i lavinntektsfamilier.
- I følge Bufdir er det ca 10 % av barna i Norge som lever i lavinntektsfamilier*, dvs ca 115 000 barn.
- Om 25 % av disse er utsatt for vold, så er det totalt 28 000 barn, mens det blant de 1 030 000 barna som ikke lever i lavinntektsfamilier, så er antall voldutsatte barn 93 000 (9 % av dem).
- Det store flertallet av de ca **120.000** voldsutsatte barna i Norge lever altså ikke i lavinntektsfamilier, men helt «vanlige» familier; dvs 76 % av barna som lever i vold lever ikke i lavinntektsfamilier.
- Tilsvarende regnestykke kan man gjøre for de andre synlige «risikofaktorene»: **Flertallet av voldsopfrene er «helt vanlige», men vi er mer eller mindre usynlige for offentlig ansatte.**

■ ■ Rapport 1 / 2015

Mia Myhre, Siri Thoresen og Ole Kristian Hjemdal

Vold og voldtekt i oppveksten

En nasjonal intervjuundersøkelse av 16- og 17-åringer

Nasjonalt kunnskapssenter
om vold og traumatisk stress



https://www.nkvts.no/content/uploads/2015/08/vold_voldtekt_i_oppveksten.pdf

*https://www.bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Barnefattigdom/

VG VG LIVE VGTV VG+ SPORT TV-GUIDE TIPS OSS Q Søk TR ☰



IDEALET: – Systemet vårt forutsetter at begge er like gode foreldre, og det legges opp til at foreldre klarer å samarbeide, sier professor Margunn Bjørnholt ved NKVTS Foto: Privat

Psykisk vold: – Ressurssterke mødre kan slite med å bli trodd

Voldsutsatte mødre som oppfattes som ressurssterke, er norske, og har utdanning og jobb, kan slite med å bli trodd i hjelpeapparatet, mener professor.

Av **THERESE RIDAR**
30. november 2021

- Når voldsutsatte mødre (og voldsutsatte fedre) ikke blir trodd, så blir heller ikke barna det
- Partnerdrapsutvalget skriver (i kap 11) om "uverdige kriminalitetsutsatte": de som ikke passer inn i bildet man har av at voldsutsatte er "svake".

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2020-17/id2791522/>

<https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/28bokv/psykisk-vold-ressurssterke-moedre-kan-slite-med-aa-bli-trodd>

Det er dramatisk **mangel på kompetanse** om psykisk vold og tegn på psykisk vold, både hos ulike **faginstanser som har meldeplikt**, dvs. blant de som jobber med barn og familier (helsepersonell, oppvekst, skole, barnehage, **barnevern, familievern**, etc) og blant **politi og påtalemyndigheten og rettsvesenet** (straffesaker, barnefordelingssaker).

TEGN PÅ PSYKISK
VOLD MOT BARN

TEGN PÅ PSYKISK VOLD - HOS BARNET

- Atferd
 - Man kan ikke se forskjell på ADHD eller PTSD uten å kartlegge mulige traumeerfaringer - er «valgfritt» for BUP å utelukke vold som forklaring for vanskene (kun en anbefaling)
 - «Flinke piker/gutter» kan være utsatt for vold
 - «*Pleasere*»
- Lærevansker
- Helse (stressutøste, psykosomatiske)
- Psykiske utfordringer, tvangstanker, redd for å gjøre noe feil, angst, ufrivilligskolefravær, selvmordsforsøk, selvskading, dårlig selvfølelse etc

ANDRE KJENNETEGN (BARN)

- Barna hermer etter voldsutøvers atferd, både hjemme og på andre arenaer (skole, fritid)
- Utagerer/mobber i barnehage og skole (fordi det ikke er trygt å utagere hjemme)
- Ulik atferd hjemme og borte (i påsyn av utøver eller ei)
- Forsiktige når utøver er i nærheten
- Skvetne/årvåkne, muskelspenninger/anspenthet
- Høy smerteterskel
- Risikoatferd/selvskading
- Overvekt, dårlig fysisk form

TEGN PÅ PSYKISK VOLD - HOS FORELDRENE

- Atferd (hvem er i kontroll, hvem er kaotisk eller underdanig?)
- Helse (stressutløste helseplager hos den utsatte)
- Arbeidsevne (endring/reduksjon over tid, hos den utsatte)
- Samspill med den andre forelderens og med barna
- Universelle risikofaktorer
 - **Å ha blitt utsatt for vold og overgrep i barndommen eller senere i livet**
 - **Familier som alltid har hatt vanskelige relasjonelle forhold med lite erfaring i å yte omsorg for hverandre**
 - <https://voldsveileder.nkvts.no/innhold/vold-og-overgrep-mot-voksne-og-eldre/risikofaktorer-tegn-vold/risikofaktorer/>

ANDRE KJENNETEGN (UTØVER)

- Voldelige foreldre tar lite ansvar for barna i det daglige (annet enn å bygge fasade)
- Ressurssterke utøvere er gode på å lure omgivelsene
- Er lite opptatt av barnas perspektiv og behov (men kan ofte si det som er «korrekt» å si for å framstå som en god forelder)
- Utsatt for vold selv, i oppveksten
- 4 typer utøvere:
 - dårlig impuls kontroll (blir rasende - lettest å avsløre),
 - sadist (mye, grov fysisk vold),
 - gastlighter (blir ikke sinte, kontrollerer på indirekte måter, vanskelig å avsløre),
 - tafatt (kan framstå som milde og snille, vanskelig å avsløre, går ofte etter sterke kvinner/menn)

ANDRE KJENNETEGN (DEN UTSATTE FORELDEREN)

- Kan framstå som psykisk ustabile, usikre, kaotiske, usammenhengende
- Kan ha kognitiv svikt på grunn av post-traumatisk stress
 - Gir problemer med hukommelsen og evne til å snakke sammenhengende
- Kan oppfattes som intense og veldig opptatte av volden og voldsutøveren (spesielt etter bruddet)
- Kan være lite engasjert/passive
- Kan bli tvangspreget og destruktiv/selvskadende i atferden
- Likner mye på hvordan utsatte for fysisk vold reagerer

REAKSJONER PÅ PSYKISK VOLD
ER OFTE STERKERE OG MER
LANGVARIGE ENN REAKSJONER
PÅ FYSISK VOLD.

FUNKSJONSNIVÅET REDUSERES.

ETTERFORSKNING AV PSYKISK VOLD

- Utfordring: **ord mot ord** fra utøver og utsatt (den voksne)
- Finn ut hvem som **snakker sant**
- Tenke nytt på hva som skal regnes som **bevis på psykisk vold**
- Etterforskningen må være tverrfaglig:
 - psykologfaglig kompetanse er essensiell, spesielt erfaring i å **gjenkjenne traumereaksjoner** hos både voksne og barn som er utsatt for vold, **under avhør** og ellers
 - Psykomotoriske fysioterapeuter?
 - Må undersøke **historikk** innen atferds- og lærevansker og fysisk og psykisk helse for barn, og helse og arbeidsevne etc. for voksne

DOKUMENTASJON

- Innhent dokumenter fra
 - Skole
 - PPT
 - Barnehage
 - Helsestasjon
 - Fastlege
 - BUP/DPS
 - Barnevern
 - Familievern

TA I BRUK
KUNSTIG
INTELLIGENS

Humanities & Social Sciences
Communications



ARTICLE Check for updates

<https://doi.org/10.1057/s41599-023-01578-1> OPEN

How bad is bad? Perceptual differences in the communication of severity in intimate partner violence

Sverker Sikström¹ & Mats Dahl¹

<https://www.nature.com/articles/s41599-023-01578-1>

Voldsofre underkommuniserer ofte alvorligheten av volden, fordi de er blitt mindre følsomme for vold.

Det samme gjelder voldsutøvere, men de kan også bagatellisere vold for å «slippe unna».

Vitner til/de som Leser beskrivelser av fysisk vold og seksuelle overgrep vurderer dem som alvorligere enn utøvere og ofre.

For psykisk mishandling er det ikke slik: **Det er vanskelig for vitner/de som Leser beskrivelser å oppfatte alvorret,** og det skyldes at psykisk mishandling er en lært, sekundær respons, som er vanskeligere å kommunisere.

Fysisk vold gir en direkte respons (smerte) som er lett å oppfatte/forstå.

Utøvere av psykisk mishandling bagatelliserer den.

Gradering av alvorlighet avhenger av hvem som gjør vurderingen.

Currently accepted at: [Journal of Medical Internet Research](#)

Date Submitted: Oct 14, 2022

Open Peer Review Period: Oct 14, 2022 - Dec 9, 2022

Date Accepted: Mar 2, 2023

(closed for review but you can still tweet)

 Tweet

This paper has been accepted and is currently in production.

It will appear shortly on [10.2196/43499](#)

The final accepted version (not copyedited yet) is in [this tab](#).

Preprint

Accepted
Manuscript

Removing Biases in Communication of Severity Assessments of Intimate partner Violence : model development and evaluation

Emma Claesdotter-Knutsson; Mats Dahl; Sverker Sikstrom

ABSTRACT

Background:

To accurately communicate the severity of self-experienced violence to a person not present at the event is crucial for proper treatment of the victim and a reasonable penalty of the perpetrator. Recent data shows that humans have biases in this communication, where the severity of psychological violence is underestimated and physical violence is overestimated by the persons reading texts compared to the writers experiencing the interpersonal violence. Furthermore, the severity of psychological violence is less accurately communicated than physical violence. Recent advances in computational language models provide opportunities for automated evaluation of the severity of narrations of violence.

Kunstig intelligens er bedre enn mennesker til å vurdere alvorligheten av vold i nære relasjoner, spesielt for psykisk vold.

<https://psykologisk.no/2023/04/kunstig-intelligens-bedommer-vold-bedre-enn-mennesker/>

<https://www.jmir.org/2023/1/e43499>

SKADEVIRKNINGER



Vold i oppveksten: Varige spor?

En longitudinell undersøkelse av reviktimisering, helse, rus og sosiale relasjoner hos unge utsatt for vold i barndommen

Helene Flood Aakvaag og Ida Frugård Strøm (red.)

«Det har lenge vært kjent at vold i barndommen kan få alvorlige konsekvenser. En omfattende forskningslitteratur knytter opplevelser med barndomsvold til en rekke **problemer med psykisk helse, inkludert angst, depresjon og posttraumatisk stress, både i barndom og voksen alder.**

Voksne som rapporterer om at de har opplevd vold i barndommen har **oftere fysiske helseproblemer, som overvekt, hjerte- og karsykdommer, kreft og lungesykdommer.**

De fleste studier av konsekvenser av barndomsvold har fokusert på helse, og da særlig psykisk helse, men noen studier har også funnet at vold i barndom er knyttet til en **økning i risiko for ny vold**, et fenomen som ofte kalles **reviktimisering**. For eksempel fant en studie at kvinner utsatt for overgrep i barndommen hadde dobbelt så høy risiko for voldtekt i ungdomstid eller som voksen, sammenliknet med kvinner som ikke hadde opplevd overgrep.»

<https://www.nkvts.no/rapport/vold-i-oppveksten-varige-spor-en-longitudinell-undersokelse-av-reviktimisering-helse-rus-og-sosiale-relasjoner-hos-unge-utsatt-for-vold-i-barndommen/>

ANDRE SKADEVIRKNINGER (FOR BARN)

- Manglende opplæring/utdanning
- Utenforskap, uførhet, ensomhet
- Fattigdom (men langt fra for alle)
- Livskvaliteten reduseres betraktelig
- Forkortet levetid
- Volden går i arv (i alle samfunnslag)
- Volden fortsetter også etter at barna er blitt voksne (spesielt psykisk vold, og spesielt om foreldrene ikke skiller lag)

HVORDAN
FOREBYGGE
PSYKISK VOLD MOT
BARN

FOREBYGGING

- Vold mot barn må forebygges (eller avdekkes) før de er født
- Seinst mens de fortsatt går i barnehagen, og helst før de kan snakke

UNIVERSELL SCREENING ?

“UTILSIKTET” FOREBYGGING SOM FOREGÅR I DAG



Folkehelseprosjekt i Trondheim kommune 2018 - 2023

[Om prosjektet](#) / [For foreldre i prosjektet](#) / [Informasjon til ansatte](#) / [Information in english](#) / [Publikasjoner](#)



Liten og ny i barnehagen er en del av det nasjonale «Program for folkehelse i kommunene». Et hovedelement i Program for folkehelsearbeid i kommunene er å tilrettelegge for en kunnskapsbasert utvikling av arbeidsmåter, tiltak og verktøy, samt stimulere til samarbeid mellom kommunesektoren og forskningsmiljøer om utviklingsarbeidet.

**LITEN OG NY
I BARNEHAGEN**
Folkehelseprosjekt i Trondheim kommune
2018 - 2023

I følge kommunens
prosjektkoordinator,
Margrethe Midtsand:

*Programmet fanger opp
foreldre med
utfordringer i samspillet
med barnet, noe som
både kan forebygge
omsorgssvikt/vold og
avdekke det på en mer
robust måte.*

Universell screening gjøres allerede i Australia (men bare i forbindelse med samlivsbrudd)

DETECTION OF OVERALL RISK SCREEN (DOORS)

PRACTICING BEST PRACTICE: A 10-YEAR RETROSPECTIVE ON UNIVERSAL RISK SCREENING IN A MEDIATION AND COUNSELING ORGANIZATION

Jamie Lee, Claire Ralfs, Anna Booth, and Jennifer E. McIntosh

Separation is a high-risk time in families and for many it marks the onset or escalation of family safety and wellbeing risks like Intimate Partner Violence (IPV). Best practice for identifying such risks in court or community mediation services is systematic inquiry about safety risks with structured tools to overcome under-reporting of risks. However, turning best practice recommendations into routine practice can take years – even when the evidence is strong that practitioners and their clients will ultimately benefit. Relationships Australia South Australia has addressed this evidence-practice gap by engaging our leadership and undertaking whole-of-organization implementation of the Family DOORS framework. This includes the validated screening tool DOOR 1, that helps practitioners identify and respond to family-wide risks during peak stress such as separation. In this article, we review our 10-year implementation journey towards best practice in risk screening, reporting on 28,097 screens completed with clients to date. We describe the initiatives used to address practitioner and infrastructure barriers to implementation. We present both quantitative and qualitative indicators of practitioner change along with client survey data ($n = 1,291$), demonstrating changes in practices that have enhanced client engagement and led to an increase in client safety and wellbeing outcomes. We share recommendations for and innovations in translation to other service contexts. We hope that using the following recommendations and adopting the DOORS tools will encourage and enable others to implement best practice risk screening in far less than 10 years.

https://familydoors.com

Detection Of Overall Risk Screen (DOORS)

Home About Training Tools Research Latest News Register Contact Us

DOORS App Login

Register for the DOORS App

Online Training

View DOORS Products

FAQ's

About

Contact Us

<https://familydoors.com/>

Må tilpasses og oversettes til norsk. Er tatt i bruk i Sverige.

VI KREVER EN VOLDSREFORM!

- **Kunnskap må taes i bruk!**
- **Holdningsendring hos politikere nasjonalt og lokalt**
- **Ofrenes behov i sentrum** (bl.a. tidlig oppdagelse og behandling av traumer, for å kunne være i/komme raskt tilbake i jobb)
- **Hovedansvaret må ut av justis-feltet (politisk), og inn i barne- og familiefeltet:**
 - ut av straffesak og politi, som er siste steg, og inn i forebygging og avdekking
- **Samfunnet må aktivt identifisere alle voldsofre og slutte å legge ansvaret på ofrene:** Ekspertene med spisskompetanse må brukes; ikke forventet at enhver lege eller lærer er i stand til å fange opp voldsofre.
- **Den allmenne meldeplikten har utspilt sin rolle.**

Barnevernets arbeid i voldssaker

<https://doi.org/10.18261/tnb.99.2-3.5>

VITENSKAPELIG PUBLIKASJON

Vold eller foreldrekonflikt?

Voldsutsatte mødres erfaringer med barneverntjenesten etter samlivsbrudd

ANJA BREDAL OG KARI STEFANSEN

«Vold i hjemmet / Barnet vitne til vold i nære relasjoner» er den vanligste voldskategorien i barneverntjenestens meldingsstatistikk, men det er forsket lite på hvordan slike saker håndteres. I artikkelen undersøker vi voldsutsatte mødres erfaringer med barneverntjenesten i fasen etter samlivsbrudd med voldelig partner, gjennom en analyse av kvalitative intervjuer med 40 voldsutsatte mødre. I dette materialet identifiserer vi to tilnærmingstyper som kvinnene opplevde å bli møtt med av barneverntjenesten. En *foreldrekonflikttilnærming* der kvinnene opplever at barneverntjenesten ikke anerkjenner at far har vært voldelig mot mor, og at barna har levd med vold, og en *voldstilnærming* der kvinnene opplever at barneverntjenesten anerkjenner at det har vært vold. En voldstilnærming er imidlertid ikke ensbetydende med god hjelp. Opplevelsen av god hjelp er koplet til å bli sett som voldsutsatt mor, og ikke bare som omsorgsutøver.

Nøkkelord: vold i nære relasjoner, vitne til vold, vold etter samlivsbrudd, høykonflikt, omsorgstvist, morsklanning, beskyttelsessvikt

««Vold i hjemmet / Barnet vitne til vold i nære relasjoner» er den vanligste voldskategorien i barneverntjenestens meldingsstatistikk, men det er forsket lite på hvordan slike saker håndteres.

I dette materialet identifiserer vi to tilnærmingstyper som kvinnene opplevde å bli møtt med av barneverntjenesten. En **foreldrekonflikttilnærming** der kvinnene opplever at barneverntjenesten **ikke anerkjenner** at far har vært voldelig mot mor, og at barna har levd med vold, og en **voldstilnærming** der kvinnene opplever at barneverntjenesten anerkjenner at det har vært vold.

En voldstilnærming er imidlertid ikke ensbetydende med god hjelp. Opplevelsen av god hjelp er koplet til å bli sett som voldsutsatt mor, og ikke bare som omsorgsutøver.»

Familievernets arbeid i voldssaker

<https://doi.org/10.18261/fokus.50.4.6>

Den skjulte volden: foreldre og terapeuters rapportering av fysisk vold mellom foreldre

The Hidden Violence: The Reporting of Intimate Partner Violence by Therapists and Parents



FOTO: PRIVAT

Tonje Holt Psykolog/ forsker, Avdeling for barn og familier, Område for psykiske og fysisk helse, Folkehelseinstituttet, tonje.holt@fhi.no



FOTO: PRIVAT

Linda Larsen Forsker, Avdeling for barn og familier, Område for psykiske og fysisk helse, Folkehelseinstituttet, linda.larsen@fhi.no



FOTO: PRIVAT

Maren Sand Helland Psykolog/ forsker, Avdeling for barn og familier, Område for psykiske og fysisk helse, Folkehelseinstituttet, maren.helland@fhi.no

«Resultatene viste at enigheten mellom foreldre og terapeuter var liten. Terapeuter rapporterte om fysisk vold i kun 18 % av sakene der foreldre rapporterte om det samme.

Det var en svak tendens til at terapeuter oftere avdekket volden dersom far utøvde den sammenlignet med der mor utøvde volden.

Bortsett fra dette, og ved høy terapeutopplevd foreldrekonflikt, var **det tilfeldig i hvilke saker terapeutene avdekket fysisk vold i foreldrerelasjonen.**»

<https://www.idunn.no/doi/10.18261/fokus.50.4.6>

Sakkyndiges arbeid i voldssaker

Sakkyndigvurderinger i foreldretvistsaker

Forståelser av omsorg, foreldreskap og utviklingsbetingelser

Eir Torvik



Hovedoppgave ved Psykologisk institutt

UNIVERSITETET I OSLO

9. april 2019

De sakkyndige la først og fremst vekt på emosjonell omsorg når de vurderte foreldreskapet. Hvordan foreldrene hadde tilrettelagt og fulgt opp barnas dagligliv over tid, fikk lite oppmerksomhet. Dette slo tydelig ut for mødrene, siden det var de som hadde hatt hovedansvaret for barneomsorgen i nesten alle familiene. Dessuten var det en tendens til at de to foreldrene i en og samme familie ble møtt med ulike blikk: Det kunne ofte framstå som om mødres omsorgsinnsats ble tatt for gitt, og framhevet ved sine mangler, mens fedres engasjement i barna i utgangspunktet ble forstått som positive innslag i barnas omsorgssituasjon. Det var påstander om vold i de aller fleste familiene. Likevel var det som om denne volden 'glapp' underveis. I mange tilfeller ble påstandene om vold liggende, uten å bli nærmere undersøkt og vurdert, og underbygde påstander om fedres vold fikk ikke nødvendigvis konsekvenser for hvordan fedrene ble vurdert som foreldre. Iblant fikk fars vold større konsekvenser for hvordan mors foreldreskap ble vurdert, ettersom hennes omsorgsutøvelse ble forstått som preget av volden. Mødrene ble også vurdert ut fra hvordan de bidro til å tilrettelegge for fedrenes foreldreskap, et ansvar hun ble tillagt også der det var underbygde påstander om vold fra far. Tilknytning, mors personlige egenskaper og 'foreldrekonflikter' ble tillagt stor betydning som utviklingsbetingelser for barna, mens kriminalitet og rus, og i noen tilfeller vold, fikk lite oppmerksomhet.

<https://www.duo.uio.no/handle/10852/68745>

SVIKT OVER «HELE LINJA»

- Fastleger, helsestasjoner, barnehager, skole, PPT
- BUP
- Familievern
- Barnevern
- Politi
- Rettsvesenet

Systemet jobber nok godt i de få, ekstreme sakene, med mye fysisk vold, og i de synlige, små gruppene.

Flertallet sviktes.

Grunn-utdanningene er (svært) mangelfulle, spesielt for fastleger, BUP, barnevern, familievern, politi, dommere og sakkyndige (barnefordelings-, barneverns-, og straffesaker)

- Når volden ikke avdekkes av det offentlige blir voldsutsatte mødre (og fedre) ofte ikke trodd når de forteller om vold i forbindelse med samlivsbrudd, spesielt om det «bare» er snakk om psykisk vold. **Tidlig avdekking (og stopping) er essensielt!**

- **Barn «dømmes» til et liv i vold av familievern, barnevern og rettsvesen**
- Det trengs endringer i opplærings-, barnevern-, barne-, familievern-, og helsepersonelloven ++, og Helsetilsyn, Statsforvaltere og Sivilombudet må bidra sterkere i forbedring av tjenestene via tilsyn

OPPSUMMERING

- Psykisk vold mot barn har omfattende konsekvenser, ofte livsvarige, både på individnivå og for samfunnet
- Politiet må endre holdning til psykisk vold, både mot barn og voksne. Utsatte kan i dag bli oppfordret (av politiet) til å **ikke** anmelde.
- Vold mot barn kommer ofte sammen med vold mot den ene forelderen
- Det trengs en voldsreform med mer aktive metoder for å identifisere utsatte barn og voksne (meldeplikten er passiv; **man sitter og venter** til barnet forteller eller er så skadet at det synes)
- Hvordan kan Kripos bidra til å bekjempe psykisk vold?



TAKK FOR
OPPMERKSOMHETEN!

TURID R.

FAGANSVARLIG@PSYKISK-VOLD.NO

WWW.PSYKISK-VOLD.NO